

เพลงลูกทุ่งไทย สายใยวัฒนธรรม

ตอน... บัวตูมบัวบาน งานเพลงไสบริสุทธ์

โดย ดาวประจำเมือง

“ลงเรือน้อยลอยวน ในสายชลห้วยละหาน...” คนไทยแทบทุกคน ที่ได้ยินสองวรรคแรกนี้แล้วคงสามารถร้องวรรคต่อไปได้แน่นอน ใช่ละ ผมกำลังพูดถึงเพลง “บัวตูมบัวบาน” ผลงานเพลงที่ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ในปีพ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งประพันธ์คำร้องและ ทำนอง โดย บุญสม อยุธยา ขับร้องโดย พร ภิรมย์ ทั้งยังได้รับการคัดเลือกเป็นเพลงลูกทุ่งดีเด่น โครงการกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ด้วยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่าเป็นเพลงที่ใช้ภาษาต่างๆ ตรงไปตรงมา ไม่สลับซับซ้อน ในลักษณะเดียวกับเพลงพื้นบ้าน เป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไป สะท้อนถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “บัวตูมบัวบาน” เป็นเพลงที่ถ่ายทอดเสน่ห์แห่งไม้น้ำของไทย สีสาววิถีไทย สอดแทรกคติธรรม ผ่านวรรณศิลป์ที่สละสลวยเรียบง่ายและไสบริสุทธ์เป็นอย่างยิ่งในเชิงจินตนาการ

บัวตูม บัวบาน

บุญสม มีสมวงษ์ เป็นลูกชายของคุณพ่อประเสริฐและคุณแม่ส้มฤทธิ์ มีสมวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๙ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าของนาม ในวงการบันเทิงและวงการเพลงลูกทุ่งว่า “พร ภิรมย์” “บุญสม อยุธยา” มีความสามารถ ที่แตกต่างและโดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง ในด้านเพลงลูกทุ่ง คือ ประพันธ์คำร้อง ทำนอง และขับร้องเอง ด้วยความประณีตในการเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนของภาษาไทยเป็นที่สุด ไม่ว่าจะเป็เพลงดาวลูกไก่ เพลงกลับเถิดลูกไทย เพลงน้ำตالاไทร เพลงกระท่อมทองกวาว เพลงเหิมพืด ฯลฯ ส่วนในฉบับนี้ขอเสนอเพลง “บัวตูมบัวบาน”

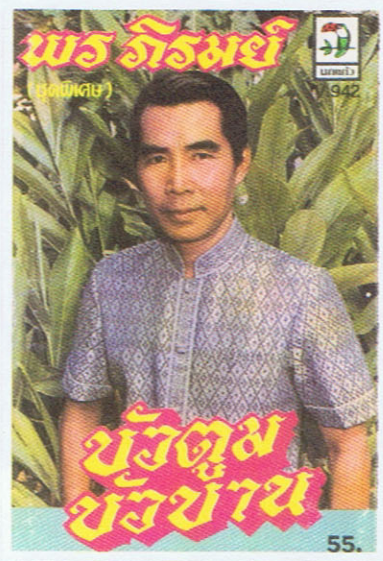




เพลง “บัวตูม บัวบาน”

คำร้อง – ท่านอง บุญสม อยุธา

พรภิรมย์ ขับร้อง



ลงเรือน้อยลอยวน
มีทั้งบัวตูมบัวบาน
เมื่อลมพัดมาชื่นใจ
ฝั่งตอมหอมดินดมกลิ่นบัว
เหมือนดนตรีชะโลมกล่อมใจ
โลมเล้าฤทัยลำพอง
ปองจะเด็ดบัวบาน
ใจหมายดิ่งโน้มนโลมหลง
จะชมทั้งสองปทุม
เอื้อมือหมายดิ่งเพียงดอกบาน
แสนเสียดายเหมือนชายหมดภูมิ
ยังนึกเสียดายดอกบาน
เรือเร็วไปหน้อยค่อยค่อยทวน
งามทั้งบัวตูมบัวบาน
ประทานสมดังตั้งใจ
เอื้อมือหมายดิ่งดอกตูมก่อน
จะเด็ดดอกบานดอกตูมก็สิ้นแกว่งไกว
กันหนอบัวตูมบัวบาน
จะเด็ดทีเดียวเสียดายทั้งคู่
พอดอกตูมแย้มตระการ
กลีบลาร่วงโรยนำชัง
ต้องลาแล้วหนอบัวช่องาม
แล้วเจ้าเรือน้อยค่อยเข้าฝั่ง
หมดหวังทั้งตูมทั้งบาน

ในสายชลห้วยละหาน
ดอกโบไหวก้านงามตา
ชอนตัวรำพันฝันใฝ่
ฟังยิ่งฟังไป
ครวญคิดนานหวันเจ้าของ
หากบัวไม่มีเจ้าของ
ก็เกรงสะท้อนถึงก้านดอกตูม
จะเด็ดดอกตูม
บัวหอมชวนอกสะท้อน
เทพไททุกแดนพิมาน
ดอกบานก็ค้อนแสนงอนไปโย
จะเด็ดดอกไหน
ครวญคิดดูอยู่ไม่นาน
ดอกบานก็แกงแห้งโหย
บาปเคราะห์และกรรมประดัง
ไม่ยอมกลับหลัง



คติธรรมจากเพลง... การเดินทางไกลแม้กลับบ้านมือเปล่าไม่ได้อะไร แต่ทักชะประสบการณ์ที่ได้รับย่อมมีค่ายิ่งและมั่นคง บัดนี้ พระพรภิรมย์ ได้ดำรงอยู่ในเพศสมณะโดยบวชเป็นพระภิกษุ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ อยู่ที่วัดรัตนชัย (วัดจีน) ตำบลรัตนชัย อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานเพลงของท่านนับได้ว่ามีคุณค่าด้านวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประพันธ์คำร้องที่ธำรงรักษาความงดงามของภาษาไทยไว้ได้อย่างยอดเยี่ยมสมเป็นเพชรน้ำหนึ่งของวงการเพลงลูกทุ่งไทย

บัว	มุขผลิ	คติธรรม	ย้าคำสอน
ตูม	ถึงตอน	คราวโต	อย่าโอ้ใหญ่
บัว	ก็คล้าย	ชีวิตคน	พ้นผ่านวัย
บาน	แล้วร่วง	โรยไป	ไม่จีรัง